

ELÄINTEN HYVINVOINTIKORVAUKSEN SITOUMUSEHDOT 2015 - 2016

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Sitoumuksen antamisen edellytykset

Vuonna 2015 annettu sitoumus tehdään ajalle 1.5.2015 - 31.12.2016. Sitoumus tehdään 12.5.2015 mennessä Vipu-palvelussa tai lomakkeella 472. Seuraava mahdollisuus hakea sitoumusta on marraskuussa 2016 ja se koskee vuotta 2017 eli jatkossa sitoumusaika lyhenee yhteen kalenterivuoteen. Viljelijä voi valita haluamansa määrän toimenpiteitä sitoumuksen kohteena olevalle eläinlajille huomioiden tuotantosuuntansa ja tuotantorakennusten tekniset toteutukset. Viljelijä voi sitoutua noudattamaan toimenpiteitä yhden tai usean eläinlajin osalta. Toimenpiteiden valintaan liittyy tiettyjä rajoituksia luonnonmukaisen kotieläintuotannon tiloille sekä päällekkäisille toimenpiteille. Valittujen toimenpiteiden sitoumusehtojen toteuttaminen on aloitettava 1.5.2015, paitsi toimenpiteissä 4.4 Siipikarjan virikkeet ja 4.5 Tasot, rampit ja orret, sitoumusehtojen toteuttaminen on aloitettava 13.5.2015.

Hyvinvointikorvauksen hakeminen

Eläinten hyvinvointikorvausta saadakseen viljelijän tulee hakea sitä vuosittain sähköisesti Vipu-palvelussa. Korvausta on mahdollista hakea myös paperilomakkeella, jolloin lomake 472 tulee toimittaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Korvauksen haku ajalta 1.5.2015–31.12.2015 tehdään 12.5.2015 mennessä. Vuoden 2016 korvausta tulee hakea huhtikuussa 2016, mutta uusia sitoumuksia ei tehdä vuodelle 2016. Eläinten hyvinvointikorvausta haettaessa tulee viljelijällä olla hallinnassaan koko sitoumuskauden 1.5.2015–31.12.2016 ajan vähintään taulukon 1 mukainen eläinmäärä sitoumukseen oikeuttavaa eläinlajia, pois lukien tuotantosuuntaan kuuluvat tavanomaiset tuotantotautot.

Taulukko 1. Eläinten hyvinvointikorvaussitoumuksen vähimmäiseläinmäärät

<i>Eläinlaji</i>	<i>Vaaditut eläinyksiköt (ey)</i>	<i>Eläinlaji</i>	<i>Vaaditut eläinyksiköt (ey)</i>
Naudat	15	Broilerit	70 (10 000 kpl)
Siat	15	Kanat	14 (1000 kpl)
Lampaat	5	Kalkkunat	60 (2000 kpl)
Vuohet	5		

Toimenpiteistä luopuminen ja sitoumuksen lopettaminen

Viljelijän on luovuttava valitsemastaan toimenpiteestä ja palautettava siitä maksettu hyvinvointikorvaus, jos:

- 1) sitoumuskauden aikana siitä maatilan kotieläintuotannosta luovutaan, jota koskien toimenpide on valittu;
- 2) maatilalla harjoitetun eläintuotannon olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, ettei

valitun toimenpiteen mukaisia ehtoja enää voida toteuttaa; tai

3) eläinmäärä vähenee alle sitomusehdoissa vaaditun eläinmäärän

Jos viljelijä on valinnut tuotantosuuntaansa sopimattoman toimenpiteen, toimenpiteestä on luovuttava sitomuskauden aikana. Viljelijän on tällöin palautettava siitä maksettu hyvinvointikorvaus. Ylivoimaisen esteen (esim. työkyvyttömyys, tuotantorakennuksen tulipalo) vuoksi toimenpiteistä voidaan luopua mutta tällä voi olla seurauksia korvauksen maksamiseen. Tavanomaiset koko tilan hallinnan siirrot, kuten sukupolvenvaihdokset, ovat hyväksyttävä syy sitoumuksen siirtoon (lomake 473) ja tällöin tulee jatkavan viljelijän jatkaa sitoumuksen toimenpiteiden toteuttamista sitomuskauden loppuun saakka.

Jos sitoumuksesta luovutaan sitomusehtojen vastaisesti, peritään maksettu korvaus takaisin ja viljelijä joutuu kahden vuoden karenssiajalle. Karenssin aikana viljelijä ei voi solmia uutta eläinten hyvinvointikorvaussitoumusta kyseiselle eläinlajille. Viljelijän on ilmoitettava hyvinvointikorvauksen maksamisen edellytyksissä tapahtuneista muutoksista 10 työpäivän kuluessa.

Muut vaatimukset

Tuensaajan on oltava aktiiviviljelijä asetuksen (EU) N:o 1307/2013 9 artiklan ja sen perusteella säädettyjen tarkempien kansallisten säädösten mukaisesti. Tarkempia määrittelyjä on Viljelijätukien hakuoppaassa 2015. Viljelijältä ei edellytetä tietyn vähimmäispuoletalan tai muun alan hallintaa. Sitoumus koskee kaikkia valitun eläinlajin samalla tilatunnuksella olevia eläimiä eli mikäli toimenpidettä ei voi toteuttaa kaikissa rakennuksissa, jossa toimenpiteeseen kuuluvia eläimiä on, sitä ei voi valita. Valitun toimenpiteen ehtoja on toteutettava myös hakijan hallinnassa olevilla tilan ulkopuolelle sijoitetuilla eläimillä.

Myöntämisen ehtoina täydentävät ehdot, eläinsuojelulaki ja -asetus

Eläinten hyvinvointikorvauksen myöntämisen ehtona on täydentävien ehtojen noudattaminen. Uuden ohjelmakauden 2014–2020 mukainen täydentävien ehtojen opas julkaistaan verkossa mavi.fi- ja evira.fi-sivustoilla alkuvuodesta 2015. Opas sisältää sekä Maaseutuviraston että Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran (jäljempänä Evira) osuudet täydentävistä ehdoista.

Muistilistat, joihin on kerätty täydentäviin ehtoihin liittyvät vaatimuksia, on lähetetty viljelijöille maaliskuussa 2015. Säädökset, joita viljelijä sitoutuu noudattamaan täydentävinä ehtoina, on lueteltu edellä mainitussa oppaassa.

Hyvinvointikorvauksen hakijan on myös noudatettava eläinsuojelulakia ja -asetuksia. Mikäli maatilalla tehdyn valvonnan seurauksena on aloitettu eläinsuojeluun liittyvä syyteharkinta, korvauksen maksu on keskeytettävä. Jos korvauksen saaja tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen tuomitaan eläinsuojeluun liittyvästä

rikoksesta, hyvinvointikorvaus on perittävä takaisin tai sitä ei makseta siltä kalenterivuodelta, jona aikana teko on valvonnassa todettu.

Hyvinvointikorvauksen määrän laskeminen

Eläinten hyvinvointikorvauksen edellytyksenä on eläinten merkintä- ja rekisteröintisäädösten noudattaminen. Voimassaolevat säädökset ja ohjeet löytyvät evira.fi - sivuilta. Naudoilla, lampailla ja vuohilla hylätään valvonnassa valittuun toimenpiteeseen tukikelpoinen tai mahdollisesti tukivuoden aikana tukikelpoinen eläin, jonka merkintä tai rekisteröinti on virheellinen. Korvausta saadakseen viljelijän on ilmoitettava siat sikarekisteriin Eviran ohjeiden mukaan: viljelijä tekee 3 kertaa vuodessa eläinmääräilmoituksen kunkin kuukauden 1. päivän sikamäärästä. Siipikarjalla eläinluetteloa on pidettävä ajan tasalla joko paperisella lomakkeella tai sähköisessä muodossa.

Hyvinvointikorvaus maksetaan nauta-, lammas- ja vuohitiloilla Eviran eläinrekistereistä saatavan keskimääräisen eläinmäärän perusteella. Sikatiloilla eläinmäärä lasketaan kuukauden 1. päivien keskiarvoina, joista on poistettu kaksi kuukautta, jolloin eläinmäärä on ollut pienin. Siipikarjatiloiilla eläinmäärä lasketaan kuukauden 1. päivien keskiarvoina, joista on poistettu neljä kuukautta, jolloin eläinmäärä on ollut pienin. Sika- ja siipikarjatilojen on pidettävä kirjaa kuukauden 1. päivien eläinryhmittäisestä eläinmäärästä. Toteutuneet eläinryhmittäiset eläinmäärät on ilmoitettava tukivuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä VIPU-palvelussa tai lomakkeella 179. Sikatiloilla eläinryhminä käytetään Eviran sikarekisterin mukaisia ryhmiä (porsas, lihasika, nuori siitossika, emakko, karju).

Vuonna 2015 eläinmäärän laskenta-ajanjakso on 1.5. – 31.12. mutta sen jälkeen kalenterivuosi. Korvaus lasketaan taulukossa 2 esitettyjen eläinyksikkökertoimien ja taulukossa 3 olevien toimenpiteiden euromäärien perusteella. Vuoden 2015 hyvinvointikorvaus maksetaan yhdessä erässä keväällä 2016 ja vuoden 2016 hyvinvointikorvaus maksetaan kahdessa erässä (syksy 2016 ja kevät 2017).

Taulukko 2. Eläinmäärät muutetaan eläinyksiköiksi taulukon kertoimien mukaisesti

Eläinlaji	Eläinyksikköä (ey)
Sonnit, lehmät ja muut yli 2-vuotiaat nautaeläimet	1,0
Vähintään 6 kk ja enintään 2 vuoden ikäiset naudat	0,6
Alle 6 kuukauden ikäiset nautaeläimet	0,4
Lampaat ja vuohet (yli 1 v)	0,2
Karitsat ja kilit (yli 3 kk)	0,06
Emakot	0,5
Muut siat	0,3
Munivat kanat	0,014
Broilerit	0,007
Kalkkunat	0,03

Taulukko 3. Hyvinvointikorvauksen määrä toimenpiteittäin

Toimenpide	Korvaus € / ey
Nautojen toimenpiteet	
1.1 Nautojen ruokinta ja hoito	11
1.2a Vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen I	439
1.2b Vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen II	292
1.2c Emolehmien vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen	234
1.3a Vähintään kuuden kuukauden ikäisten nautojen pito-olosuhteiden parantaminen	43
1.3b Vähintään 12 kuukauden ikäisten urospuolisten nautojen pito-olosuhteiden parantaminen	126
1.4a Nautojen laidunnus laidunkaudella ja jaloittelu laidunkauden ulkopuolella	46
1.4b Nautojen pitkäaikaisempi laidunnus laidunkaudella	24
1.5a Lypsylehmien ja emolehmien sairias-, hoito- ja poikimakarsinat	15
1.5b Nautojen sairias-, hoito- ja poikimakarsinat	15
Sikojen toimenpiteet	
2.1 Sikojen ruokinta ja hoito	7
2.2 Joutilaiden emakoiden ja ensikoiden ulkoilu	33
2.3 Emakoiden ja ensikoiden pito-olosuhteiden parantaminen	38
2.4 Emakoiden ja ensikoiden porsimisolosuhteiden parantaminen	349
2.5 Vieroitettujen porsaiden ja lihasikojen karsinoiden kuivittaminen	59
2.6a Karjuporsaiden kivunlievitys ennen ja jälkeen kirurgisen kastration	27
2.6b Lihasikojen immunokastratio	81
2.7 Sikojen virikkeet	13
2.8 Sikojen sairias- ja hoitokarsinat	19
Lampaiden ja vuohien toimenpiteet	
3.1 Lampaiden ja vuohien ruokinta	10
3.2 Lampaiden ja vuohien pito-olosuhteiden parantaminen	55
3.3 Lampaiden ja vuohien hoito (<i>korvaus lampaille, vuohille</i>)	51 € / 33 €
3.4a Lampaiden ja vuohien laidunnus <i>laidunkaudella</i> ja jaloittelu laidunkauden ulkopuolella	33
3.4b Lampaiden ja vuohien pitkäaikaisempi laidunnus laidunkaudella	8
Siipikarjan toimenpiteet	
4.1 Siipikarjan ruokinta ja hoito	8
4.2 Broilereiden ja kalkkunoiden pito-olosuhteiden parantaminen	10
4.3 Munintakanalan ilmanlaadun parantaminen	5
4.4 Siipikarjan virikkeet	7
4.5 Tasot, rampit ja orret (<i>korvaus kanoille, kalkkunoille, broilereille</i>)	11 € / 14 € / 34 €
4.6 Kanojen ja kalkkunoiden ulkoilu	16

Hyvinvointikorvauksen eläinyksikkömäärä lasketaan ainoastaan toimenpiteeseen kuuluvista eläimistä. Minimieläinmäärää tarkastellaan koko tilan eläinlajin lukumäärän mukaan ja jos se täyttyy, yhdessä toimenpiteessä ei ole alarajaa eläinten määrälle.

Esimerkki: Maitotilalla on 70 lehmää ja nuorkarja, keskimäärin 100 ey. Tila kasvattaa itse vain uudistukseen tarvittavat lehmävasikat 25 kpl ja muut menevät välitykseen. Nautarekisterin mukaan tilalla on tukikauden aikana 15 kpl alle 6 kuukauden ikäisiä vasikoita. Näistä kertyy $0,4 \text{ ey} \times 15 \text{ kpl} = 6$ eläinyksikköä. Tila on valinnut toimenpiteen 1.2a ja saa siitä hyvinvointikorvausta $6 \text{ ey} \times 439 \text{ €} = 2634 \text{ €}$.

Jos tila valitsee toimenpiteen 1.4b (Nautojen pitkäaikaisempi laidunnus laidunkaudella), joka koskee vähintään 6 kuukauden ikäisiä nautoja, saa tila hyvinvointikorvausta $94 \text{ ey} \times 24 \text{ €} = 2256 \text{ €}$.

1. NAUTOJEN TOIMENPITEET

Vähimmäiseläinmäärä sitoumuksen tekemiseen on nautojen osalta 15 eläinyksikköä ja sen on täyttyvä koko ajan sitoumuskaudella.

1.1. Nautojen ruokinta ja hoito

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla nautoilla. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan kaikille nautoille. Toimenpiteen vähimmäistasona on eläinsuojelulaki (247/1996) 5 § 1 momentti, eläinsuojeluasetus (396/1996) 4 § 2 momentti ja 9 § 1 momentti sekä nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (592/2010) 5 § 2 momentti, 6 §:n 2—4 momentit ja 13 §.

Toimenpiteessä vaaditaan seuraavat kirjalliset suunnitelmat:

- a) Ruokintasuunnitelma: Nautojen ruokinnassa on oltava kirjallinen laskelmiin perustuva eläinryhmäkohtainen voimassa oleva ja karkearehun rehuanalyysiin perustuva ruokintasuunnitelma, jossa on huomioitu eläinten kasvu, tuotostaso tai tuotantovaihe. Lypsylehmätiloilla ruokintasuunnitelmassa on otettava huomioon myös eläimen tuotos (mitattava karjan maitomäärät vähintään kahdeksan viikon välein) eli tilan tulee tehdä tuotosseurantaa. Lihanaudoille, emolehmille ja emolehmähiehoille on oltava eläinryhmittäinen ruokintasuunnitelma, jossa on huomioitu tuotantokauden vaihe (ravintoainetarve ja päiväkasvutavoite/maitotuotos). Vähintään yhden kuukauden ikäiset vasikat on huomioitava omana kohtanaan nautojen ruokintasuunnitelmassa.
- b) Suunnitelma toimintahäiriöiden varalta: Nautatilalla on oltava toimintahäiriöiden varalta kirjallinen ajan tasalla pidettävä suunnitelma, jossa määritellään ne toimenpiteet, joihin ryhdytään sähkö- tai vesikatkoksen aikana. Jos pitopaikassa on ruokinta-, juotto-, lypsy- tai muu vastaava järjestelmä, josta eläinten hyvinvointi on riippuvainen, suunnitelmaan on

sisällyttävä myös kuvaus toimenpiteistä, joihin ryhdytään laitteiston toimintahäiriön aikana.

Naudoilla on oltava karkeaa rehua riittävästi saatavilla ja kaikkien eläinten saatavilla on oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuista vettä. Eläimelle sopivaa ravitsemusta voidaan seurata kuntoluokan avulla. Naudat tulee pitää puhtaina. Lisäksi on noudatettava hyvää rehu- ja ruokintahygieniaa. Ruokinta tulee toteuttaa niin, että rehussa ei ole epäpuhtauksia.

Eläimiä ei saa pitää yksinään, ellei sairaus, vahingoittuminen, aggressiivinen käyttäytyminen tai muu perusteltu ja hyväksyttävä syy sitä edellytä. Eri sukupuolta olevia yli kahdeksan kuukauden ikäisiä nautoja, lukuun ottamatta härkiä ja siitossonneja, ei saa pitää samassa karsinassa, jaloittelutarhassa tai laitumella. Lihanautoja ei saa pitää kytkettynä ellei tilapäinen, perusteltu ja hyväksyttävä syy sitä edellytä. Hyväksyttäviä syitä ovat esimerkiksi siemennys ja eläinlääkärin tai sorkkahoitajan hoitokäynti.

Jos eläinten hyvinvoinnista ei voida huolehtia ilman sähköä, nautatiloilla on oltava sähkökatkosten varalta valmius varavoiman kytkemiseen, jonka avulla saadaan tarvittaessa juotto, lypsy, ruokinta, ilmanvaihto ja lannanpoisto toimimaan. Kylmäpihatossa juoma-astioiden tai juottolaitteiden on oltava lämmitettäviä ja tähän on oltava myös varajärjestelmä.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat suunnitelmien ja rehuanalyysien kustannukset.

1.2. Vasikoiden pito-olosuhteiden parantamisen toimenpiteet

Tila voi valita seuraavista kolmesta vaihtoehdosta yhden toimenpiteen. Jos tilalla on vain emolehmiä, tällöin ei voi valita toimenpidettä 1.2a tai 1.2b. Toimenpiteiden vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojelulain 5 §:n 1 momenttia ja 26 a §:n 1 ja 2 momenttia, eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 20 §:ää, eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 4 momenttia, 4 §:n 1 momenttia, 8 §:ää, 9 §:n 1 momenttia ja 23 §:n 1 momentin 7 kohtaa sekä nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momenttia, 7 §:ää, 12 §:n 3 momenttia, 13 §:ää ja 16 §:n 1 momenttia.

1.2 a) Vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen I (pinta-alavaatimuksilla)

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava kaikilla tilan alle 6 kuukauden ikäisillä nautoilla. Mikäli tilalla on vain emolehmiä, tila ei voi valita tätä toimenpidettä.

Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan kaikille alle 6 kk ikäisille vasikoille.

Vähintään kuukauden ikäisiä vasikoita on pidettävä ryhmäkarsinoissa, jos ryhmästä erottamiseen ei ole eläinlääketieteellistä tai eläinten vihamieliseen käyttäytymiseen liittyvää syytä. Vasikoille vaaditut pinta-alavaatimukset on esitetty taulukossa 4. Ryhmästä erotetun vasikan on säilytettävä näköyhteys muihin nautoihin. Vasikka on sijoitettava takaisin ryhmäkarsinaan, kun ryhmästä erottamiseen ei enää ole syytä.

Samassa karsinassa ei saa pitää huomattavan eri-ikäisiä tai muutoin eriarvoisia eläimiä. Poikkeuksena tästä ovat vasikoiden kanssa olevat lehmät ja emolehvät. Tässäkin tapauksessa vasikoiden omassa käytössä tulee olla taulukon mukaiset alat (esim. aidattu vasikkapiilo, jonne emot eivät pääse).

Taulukko 4: Vasikoiden ryhmäkarsinan pinta-alavaatimus

Vasikan ikä (kk)	pinta-ala (m ² /eläin)	josta kiinteäpohjaista alaa (m ² /eläin)
1-3	1,8	0,9
3-6	2,25	1,1

Makuualueen on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä. Juotolla olevan vasikan on saatava maito tai juomarehu imemällä. Yli viikon ikäisellä vasikalla on oltava jatkuvasti tarjolla karkearehua. Jos vasikka nupoutetaan, sarven aiheen tuhoamisen saa tehdä ainoastaan käyttämällä asianmukaista rauhoitusta, puudutusta ja kivunlievitystä, jonka eläinlääkäri antaa nupoutuksen yhteydessä.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat kuivikkeet, lisätyö, tulonmenetykset eläinmäärää vähennettäessä sekä eläinlääkäriin palkkiot.

1.2 b) Vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen II (ilman pinta-alavaatimusta)

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava kaikilla tilan alle 6 kuukauden ikäisillä naudoilla. Mikäli tilalla on vain emolehmiä, tila ei voi valita tätä toimenpidettä. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan kaikille alle 6 kk ikäisille vasikoille. Tilan on kuitenkin noudatettava peruslainsäädännön ryhmäkarsinan tilavaatimuksia (1,5 -1,8 m² / vasikka).

Vähintään kuukauden ikäisiä vasikoita on pidettävä ryhmäkarsinoissa, jos ryhmästä erottamiseen ei ole eläinlääketieteellistä tai eläinten vihamieliseen käyttäytymiseen liittyvää syytä. Ryhmästä erotetun vasikan on säilytettävä näköyhteys muihin nautoihin. Vasikka on sijoitettava takaisin ryhmäkarsinaan, kun ryhmästä erottamiseen ei enää ole syytä. Samassa karsinassa ei saa pitää huomattavan eri-ikäisiä tai muutoin eriarvoisia eläimiä. Poikkeuksena tästä ovat vasikoiden kanssa olevat lehmät ja emolehvät. Makuualueen on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä. Juotolla olevan vasikan on saatava maito tai juomarehu imemällä. Yli viikon ikäisellä vasikalla on oltava jatkuvasti tarjolla karkearehua. Jos vasikka nupoutetaan, sarven aiheen tuhoamisen saa tehdä ainoastaan käyttämällä asianmukaista rauhoitusta, puudutusta ja kivunlievitystä, jonka eläinlääkäri antaa nupoutuksen yhteydessä.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat kuivikkeet, lisätyö, tulonmenetykset eläinmäärää vähennettäessä sekä eläinlääkäriin palkkiot.

1.2 c) Emolehmien vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava emolehmätilan kaikilla alle 6 kuukauden ikäisillä emolehmien vasikoilla. Toimenpiteen voi valita, mikäli tilalla on vain emolehmiä. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan kaikille alle 6 kk ikäisille emolehmien vasikoille.

Yli viikon ikäisellä vasikalla on oltava jatkuvasti tarjolla karkearehua. Emolla ja vasikalla on oltava käytettävissä yhteensä vähintään 10 m² vieroitukseen saakka. Pinta-alaan voi sisältyä vasikkapiilo ja emojen makuuparret.

Makuuparsipihatossa vasikoiden käytettävissä on oltava makuupaikkoja niin paljon, että vasikat eivät joudu makaaman lantakäytävällä tai emojen kanssa samoissa parsissa. Vasikoiden makuualueen ja mahdollisen vasikkapiilon on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä. Laitumella oloaikana, kun emo ja vasikka laiduntavat, makuualueita koskevat vaatimukset eivät ole käytössä.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat kuivikkeet ja lisätyö.

1.3 Nautojen pito-olosuhteiden parantaminen

Nautojen pito-olosuhteisiin liittyviä toimenpiteitä ei voi valita tila, jolla on vain läpi vuoden ulkona kasvatettavia nautoja. Viljelijä voi valita joko a- tai b- vaihtoehdon. Toimenpiteiden vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 4 momenttia ja 4 §:n 1 momenttia sekä nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momenttia ja 8 §:ää.

1.3 a) Vähintään 6 kuukauden ikäisten nautojen pito-olosuhteiden parantaminen

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla vähintään 6 kuukauden ikäisillä naudoilla. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan kaikille vähintään 6 kk ikäisille naudoille.

Jokaiselle naudalle on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue. Lihanautaa ei saa pitää kytkettynä ellei tilapäinen, perusteltu ja hyväksyttävä syy sitä edellytä.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat kuivikkeet ja lisätyö.

1.3 b) Vähintään 12 kuukauden ikäisten urospuolisten nautojen pito-olosuhteiden parantaminen

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla vähintään 12 kuukauden ikäisillä urospuolisilla naudoilla. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan kaikille vähintään 12 kk ikäisille urospuolisille naudoille.

Vähintään 12 kuukauden ikäisillä urospuolisilla naudoilla on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue tai rakolattiakarsinoissa makuualueella on makuumukavuuden parantamiseksi käytettävä rakolattiapehmikkeitä, kumitettuja

palkkeja tai muita vastaavia lattiaa pehmentäviä rakenteita. Pehmentävien rakenteiden kunnosta on huolehdittava ja niitä on tarvittaessa uusittava.

Ryhmäkarsinassa jokaisella naudalla on oltava tilaa vähintään 4,5 neliometriä lämminkasvattamossa ja kylmäkasvattamossa vähintään 6,5 neliometriä. Mikäli eläimet pääsevät vapaasti liikkumaan eri rakennusten välillä, voidaan alaksi laskea rakennuksissa yhteensä oleva katettu ala esim. ruokinta- ja makuuhallin yhteinen ala. Urospuolista nautaa ei saa pitää kytkettynä ellei tilapäinen, perusteltu ja hyväksyttävä syy sitä edellytä.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat kuivikkeet, lisätyö sekä tulonmenetykset kun eläinmäärää joudutaan vähentämään. Rakolattiakasvattamoissa kustannuksia aiheutuu myös lattiaa pehmentävien rakenteiden käytöstä.

1.4 Nautojen laidunnus ja jaloittelu

Viljelijä voi valita joko a- tai b- vaihtoehdon. Laiduntamiseen ja/tai jaloitteluun liittyviä ehtoja ei voi valita tila, jolla on vain läpi vuoden ulkona kasvatettavia nautoja. Jos tilalla on sitoumus nautoja koskevasta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, nautojen laidunnuksen ja jaloittelun toimenpiteitä ei voi valita. Toimenpiteiden vähimmäistasona on noudatettava nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 10 ja 17 §:ää.

1.4 a) Nautojen laidunnus laidunkaudella ja jaloittelu laidunkauden ulkopuolella

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla vähintään 6 kuukauden ikäisillä naudoilla. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan kaikille vähintään 6 kk ikäisille naudoille.

Vähintään 6 kuukauden ikäiset naudat on päästettävä laitumelle vähintään 60 päivänä ajanjaksona, joka alkaa 1 päivänä toukokuuta ja päättyy 30 päivänä syyskuuta. Sonniin laidunnus voidaan korvata jaloittelutarhalla. Naudat on päästettävä jaloitteluun ulos myös laidunkauden ulkopuolella sään salliessa vähintään kahdesti viikossa. Jaloittelutarhan pinta-alan on oltava vähintään 6 neliometriä siellä pidettävää nautaa kohden. Pinta-alan on oltava kuitenkin vähintään 50 neliometriä.

Laidunnuksesta ja jaloittelusta on pidettävä kirjaa, josta ilmenee, mitkä eläinryhmät ovat milloinkin olleet ulkona. Jaloittelutarhan ja laitumen olosuhteiden on oltava sellaiset, että eläimet menevät ulos. Laidunnusta ja jaloittelua voidaan rajoittaa väliaikaisesti eläintautisyydestä. Näihin liittyvistä tilakohtaisista rajoituksista tulee tilalla olla eläinlääkärin antama lausunto.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat laiduntamiseen ja jaloitteluun liittyvä lisätyö.

1.4 b) Nautojen pitkäaikaisempi laidunnus laidunkaudella

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla vähintään 6 kuukauden ikäisillä naudoilla sonneja lukuun ottamatta. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan kaikille vähintään 6 kk ikäisille naaraspuolisille naudoille.

Vähintään kuuden kuukauden ikäiset naudat sonneja lukuun ottamatta on päästettävä laitumelle vähintään 90 päivänä ajanjaksona, joka alkaa 1 päivänä toukokuuta ja päättyy 30 päivänä syyskuuta. Laidunnuksesta on pidettävä kirjaa, josta ilmenee, mitkä eläinryhmät ovat milloinkin olleet ulkona. Laitumen olosuhteiden on oltava sellaiset, että eläimet menevät ulos. Laidunnusta voidaan rajoittaa väliaikaisesti eläintautisyydestä. Näihin liittyvistä tilakohtaisista rajoituksista tulee tilalla olla eläinlääkäriin antama lausunto.

Toimenpiteen korvausperusteena on laiduntamiseen liittyvä lisätyö.

1.5 Sairas-, hoito- ja poikimakarsinat

Viljelijä voi valita joko a-, b- tai molemmat vaihtoehdot. Jos viljelijä valitsee molemmat vaihtoehdot toteutettavaksi tilallaan, lasketaan ne omiksi toimenpiteikseen.

Toimenpiteiden vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojelulain 5 §:n 1 momenttia, eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 4 momenttia, 4 §:n 1 momenttia ja 11 §:ää sekä nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momenttia, 7 §:ää ja 11 §:n 3 momenttia.

Sairas tai vahingoittunut nauta on siirrettävä sairaus- ja hoitokarsinaan. Hiehot ja lehmät tulee siirtää poikimakarsinaan poikimisen lähestyessä.

Esimerkki: tilalla on 70 lypsylehmää, 40 kpl alle 12 kuukauden ikäistä nautaa (muut kuin alle 2 kuukauden ikäiset vasikat) ja 40 kpl vähintään 12 kuukauden ikäistä nautaa (muut kuin lypsylehmät). Vaihtoehdot:

- 1) tila valitsee 1.5a-toimenpiteen -> tarvitaan $4 \times 11 \text{ m}^2 = 44 \text{ m}^2$ karsinatilaa
- 2) tila valitsee 1.5b-toimenpiteen -> tarvitaan $6 \text{ m}^2 + 10 \text{ m}^2 = 16 \text{ m}^2$ karsinatilaa
- 3) tila valitsee sekä 1.5a että 1.5b-toimenpiteen -> tarvitaan $44 \text{ m}^2 + 16 \text{ m}^2 = 60 \text{ m}^2$ karsinatilaa

1.5 a) Lypsylehmien ja emolehmien sairaus-, hoito- ja poikimakarsinat

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla poikineilla lypsylehmillä ja emolehmillä. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan kaikille poikineille lehmille ja emolehmille.

Jokaista alkavaa 20 lehmän ryhmää kohden on oltava vähintään yksi kiinteä tai osista koottavissa oleva erillinen karsina tai muu vastaava tila sairastunutta, hoidettavaa tai poikivaa nautaa varten. Ryhmä- tai yksilökarsinassa pinta-alan on oltava vähintään 11 m^2 eläintä kohden. Ryhmäkarsinassa eläinten erilleen

aitaamiseen on varauduttava. Lypsykarjatilolla poikimatilaa on sijaittava lypsyaseman läheisyydessä tai muualla siten, että poikunut lehmä voidaan lypsää koneellisesti.

Karsinat on varustettava niin, että:

- 1) niissä on jatkuvasti ja riittävästi tarjolla hyvälaatuista vettä;
- 2) makuualusta on kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä;
- 3) mahdollisuus huonetilan tai eläimen lämpimänä pitämiseen on tarvittaessa käytettävissä;
- 4) karsinasta on näköyhteys muihin nautoihin;
- 5) hoidettavan eläimen nopea kiinnittäminen ja turvallinen käsittely ovat mahdollista;
- 6) lypsylehmiä on mahdollista lypsää koneellisesti.

Toimenpiteen korvauserusteena ovat kuivikkeet, lisätyö ja tulonmenetykset eläinmäärää vähennettäessä.

1.5 b) Nautojen sairas-, hoito- ja poikimakarsinat

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla nautoilla pois lukien alle 2 kuukauden ikäiset vasikat, poikineet lypsylehmät ja emolehmät. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan kaikille nautoille pois lukien alle 2 kuukauden ikäiset vasikat, poikineet lypsylehmät ja emolehmät.

Jokaista alkavaa 50 naudan ryhmää kohti on oltava vähintään yksi kiinteä tai osista koottavissa oleva erillinen karsina tai muu vastaava tila sairastunutta, hoidettavaa tai poikivaa nautaa (hiehot) varten. Ryhmä- tai yksilökarsinassa alle 12 kuukauden ikäisillä nautoilla on oltava tilaa vähintään 6 m² eläintä kohden ja yli 12 kuukauden ikäisillä nautoilla tilaa on oltava vähintään 10 m² eläintä kohden. Eläinten erilleen aitaamiseen on varauduttava ryhmäkarsinatilassa.

Karsinat on varustettava niin, että:

- 1) niissä on jatkuvasti ja riittävästi tarjolla hyvälaatuista vettä;
- 2) makuualusta on kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä;
- 3) mahdollisuus huonetilan tai eläimen lämpimänä pitämiseen on tarvittaessa käytettävissä;
- 4) karsinasta on näköyhteys muihin nautoihin;
- 5) hoidettavan eläimen nopea kiinnittäminen ja turvallinen käsittely ovat mahdollista.

Yli kuuden kuukauden ikäiset naudat voidaan sijoittaa rakolattiakarsinaan, jos siinä on makuualueella rakolattiapehmikkeitä, kumitettuja palkkeja tai muita vastaavia lattiaa pehmentäviä rakenteita. Pehmentävien rakenteiden kunnosta on huolehdittava ja niitä on tarvittaessa uusittava.

Karsinoiden alan laskenta:

1. Lasketaan karsinoiden määrä (1/alkavaa 50 eläintä)
2. Lasketaan 10 m² - karsinoiden kokonaismäärä (1/alkava 50/yli 12 kk eläimet)
3. Loput karsinoista on 6 m² - karsinoita

Esimerkki:

- alle 50 kpl eri-ikäistä nautaa (ei lypsylehmät) -> yksi 10 m² karsina
- 45 kpl alle 12 kk nautaa ja 45 kpl vähintään 12 kk nautaa -> 2 karsinaa: 6 m² + 10 m² = 16 m²
- 35 kpl alle 12 kk nautaa ja 55 kpl vähintään 12 kk nautaa -> 2 karsinaa: 2 x 10 m² = 20 m²
- 130 kpl alle 12 kk nautaa ja 110 kpl vähintään 12 kk nautaa -> 5 karsinaa: 2 x 6 m² + 3 x 10 m² = 42 m²
- 130 kpl alle 12 kk nautaa ja 140 kpl vähintään 12 kk nautaa -> 6 karsinaa: 3 x 6 m² + 3 x 10 m² = 48 m²

Toimenpiteen korvauserusteena ovat kuivikkeet, lisätyö ja tulonmenetykset eläinmäärää vähennettäessä.

2. SIKOJEN TOIMENPITEET

Vähimmäiseläinmäärä sitoumuksen tekemiseen on sikojen osalta 15 eläinyksikköä ja sen on täytyttävä koko ajan sitoumuskaudella.

2.1 Sikojen ruokinta ja hoito

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla sioilla, lukuun ottamatta vieroittamattomia porsaita. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan maksuhakemuksellaan ilmoittamille kaikille sikojen eläinryhmille pois lukien 3 kk tai nuoremmat - ikäluokka, josta huomioidaan 2/3.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojelulain 5 §:n 1 momenttia, eläinsuojeluasetuksen 4 §:n 2 momenttia ja 9 §:n 1 momenttia sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (629/2012) 6 §:n 2 momenttia, 7 §:n 2 momenttia ja 15 §:ää.

Kaikkien eläinten saatavilla on oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuista vettä.

Toimenpiteessä vaaditaan seuraavat kirjalliset suunnitelmat:

- a) Ruokintasuunnitelma: Sikojen ruokinnassa on oltava kirjallinen laskelmiin perustuva voimassa oleva eläinryhmäkohtainen ruokintasuunnitelma, jossa on huomioitu eläinten ravintoainetarpeet, kasvu, tuotostaso tai tuotantovaihe.
- b) Tuotantosuunnitelma: Porsastuotantosikalassa on oltava kirjallinen tuotantosuunnitelma, joka sisältää siemennysaikataulut, vieroitusaikataulut ja tuotantoprosessin suunnittelun. Suunnitelman tiedot voivat olla sähköisessä muodossa esim. tilan käyttämässä tuotannonhallintaohjelmassa. Näiden tietojen avulla voidaan välttää sikalan ylitäyttö.
- c) Suunnitelma toimintahäiriöiden varalta: Sikatilalla on oltava toimintahäiriöiden varalta kirjallinen ajan tasalla pidettävä suunnitelma, jossa määritellään ne toimenpiteet, joihin ryhdytään sähkö- tai vesikatkoksen aikana. Suunnitelmaan on sisällyttävä myös pitopaikkakohtainen kuvaus toimenpiteistä, joihin ryhdytään ruokinta-, juotto- tai muu eläinten hyvinvointiin vaikuttavan laitteiston toimintahäiriön aikana.

Sähkökatkosten varalta maatilalla on oltava jatkuvatoiminen kaikissa rakennuksissa toimiva sähköntuotannon varajärjestelmä, jonka tuottamalla sähköllä koneellinen ilmanvaihto ja tarvittaessa juotto, ruokinta ja lannanpoisto saadaan toimimaan.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat ruokinta- ja tuotantosuunnitelmien tekemisen kustannukset. Lisäksi kustannuksia aiheutuu sähköntuotannon varajärjestelmän testaamisesta ja huollosta, toimintahäiriöiden varalta tehtävän suunnitelman laatimisesta ja suunnitelman ajan tasalla pitämisestä.

2.2 Joutilaiden emakoiden ja ensikoiden ulkoilu

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla ryhmässä pidettävillä tiineytetyillä emakoilla ja ensikoilla (tiineysviikot 5-15). Viljelijä, jonka siat ovat luonnon-

mukaisessa kotieläintuotannossa, ei voi valita tätä toimenpidettä. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan maksuhakemuksellaan ilmoittamille vähintään 8 kk ikäisille naarassioille.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:ää.

Joutilaat emakot ja ensikot on päästettävä ulos jaloittelemaan sään salliessa päivittäin toukokuun 1 päivästä syyskuun 30 päivään tai ympäri vuoden vähintään kahdesti viikossa. Joutilailla emakoilla ja ensikoilla on oltava mahdollisuus tonkimiseen ja kesällä rypemiseen. Ulkoilusta on pidettävä kirjaa, josta ilmenee, mitkä eläinryhmät ovat milloinkin olleet ulkona. Ulkoilua voidaan rajoittaa väliaikaisesti eläintautisyistä. Näihin liittyvistä tilakohtaisista rajoituksista tulee tilalla olla eläinlääkäriin antama lausunto.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat kuivikkeet ja lisätyö.

2.3 Emakoiden ja ensikoiden pito-olosuhteiden parantaminen

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla ryhmässä pidettävillä tiineytetyillä emakoilla ja ensikoilla (tiineysviikot 5-15). Viljelijä, jonka siat ovat luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa, ei voi valita tätä toimenpidettä. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan maksuhakemuksellaan ilmoittamille vähintään 8 kk ikäisille naarassioille.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 4 momenttia ja 4 §:n 1 momenttia sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1, 2, 4 ja 5 momenttia, 4 §:n 3 ja 4 momenttia sekä 10 §:ää.

Ryhmäkarsinoissa on oltava häkkien ulkopuolista esteetöntä lattian kokonaispinta-alaa vähintään 2,25 neliometriä eläintä kohden ja tästä tilasta vähintään 1,3 neliometriä eläintä kohden on oltava kiinteäpohjaista, hyvin kuivitettua makuualustaa.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat kuivikkeet, lisätyö ja tulonmenetykset eläinmäärää vähennettäessä

2.4 Parannetut porsimisolosuhteet

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla emakoilla ja ensikoilla. Viljelijä, jonka siat ovat luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa, ei voi valita tätä toimenpidettä. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan maksuhakemuksellaan ilmoittamille vähintään 8 kk ikäisille naarassioille.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 4 momenttia ja sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1, 2, 4 ja 5 momenttia, 4 §:n 3 ja 4 momenttia, 5 §:n 1 momenttia, 9 §:ää sekä 16 §:n 1 momenttia.

Emakoiden ja ensikoiden on voitava porsia vapaasti. Porsimisen jälkeen emakko tai ensikko voidaan pitää porsitushäkissä tilapäisesti enintään seitsemän vuorokautta, jos emakko on aggressiivinen, levoton tai häkissä pitämiseen on muu hyväksyttävä syy. Viljelijän on pidettävä ajan tasaista kirjanpitoa porsitushäkin käyttöajasta ja –syystä.

Porsituskarsinan pinta-alan on oltava vähintään 6 neliometriä. Tästä tilasta porsailla on oltava vähintään 1 neliometri sellaista tilaa, jossa karsinarakenteet suojaavat porsaita jäämästä emakon alle. Tällaisia rakenteita ovat suojakaiteet, alhaalta avoimet seinät, karsinan sisäpuolella olevat erilliset viistot seinät, joiden alareunaan jää tilaa porsaille tai muut vastaavat rakenteet. Porsailla on oltava karsinarakenteiden suojaamalla alueella hyvin kuivitettu makuualue, johon kaikki porsaat mahtuvat yhtä aikaa makuulle. Porsituskarsinassa ensikolle ja emakolle on oltava jatkuvasti tarjolla porsimiseen asti pesäntekomateriaaliksi sopivaa irtainta ainesta (esim. olki, paperi, puru).

Toimenpiteen korvausperusteena ovat kuivikkeet, lisätyö sekä tulonmenetykset kun eläinmäärää joudutaan vähentämään.

2.5 Vieroitettujen porsaiden ja lihasikojen karsinoiden kuivittaminen

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla vieroitetuilla porsailla ja lihasioilla. Viljelijä ei voi valita samanaikaisesti sikatilalla toimenpidettä 2.5 Vieroitettujen porsaiden ja lihasikojen karsinoiden kuivittaminen ja 2.7 Sikojen virikkeet. Viljelijä, jonka siat ovat luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa, ei voi valita tätä toimenpidettä. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan maksuhakemuksellaan ilmoittamille yli 3 kk – alle 8 kk ikäisille lihasioille sekä lisäksi 3 kk tai nuorempien -ikäluokasta huomioidaan 2/3.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 4 momenttia ja 4 §:n 1 momenttia sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1, 4 ja 5 momenttia, 4 §:n 3 ja 4 momenttia sekä 5 §:n 1 ja 3 momenttia.

Vieroitetuilla porsailla ja lihasioilla on oltava hyvin kuivitettu, kiinteäpohjainen makuualue. Kuivituksella tarkoitetaan joko kestokuivitusta tai kuivikkeita ja kaksi-ilmastokarsinaa. Lihasikalassa voidaan käyttää myös lattialämmitystä yhdistettynä runsaaseen kuivitukseen. Kaikkien sikojen on mahduttava makuualueelle samanaikaisesti.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat kuivikkeet ja lisätyö.

2.6 Kastratiokivun poisto ja vaihtoehdot kirurgiselle kastraatiolle

Viljelijä voi valita joko a- tai b- vaihtoehdon. Toimenpiteiden vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojelulain 26 a §:n 1 ja 2 momenttia, eläinten lääkitsemisestä annetun lain 20 §:ää sekä eläinsuojeluasetuksen 23 §:n 1 momentin 5 kohtaa.

2.6 a) Karjuporsaiden kivunlievitys ennen ja jälkeen kirurgisen kastraation

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikkien karjuporsaiden osalta. Toimenpiteen voivat valita porsastuotanto- ja yhdistelmäsiikalat. Hyvinvointikorvausta maksettaessa 3 kk tai nuoremmat - ikäluokasta huomioidaan puolet tilan maksuhakemuksellaan ilmoittamasta määrästä.

Karjuporsaalle on annettava kirurgisen kastraation yhteydessä ja sen jälkeen seuraavana päivänä jälkikivun hoitoon kipulääkettä injektiona tai suun kautta (mahdollista tällä hetkellä vain yli 7 vrk tehdyille kastraatiolle).

Toimenpiteen korvausperusteena ovat lisätyö ja lääkekustannukset.

2.6 b) Lihaskojojen immunokastratio

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikkien urospuolisten lihaskojojen osalta. Hyvinvointikorvaus maksetaan puolelle tilan maksuhakemuksellaan ilmoittamalle yli 3 kk – alle 8 kk ikäisten lihaskojojen määrästä.

Lihasiat on kastroitava immunokastratorokotteella. Immunokastratorokote on annettava kahdesti rokotteen ohjeen mukaisesti.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat lisätyö, lääkekustannukset ja tulonmenetykset.

2.7 Sikojen virikkeet

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla sioilla, lukuun ottamatta vieroittamattomia porsaita. Viljelijä ei voi valita samanaikaisesti toimenpidettä 2.5 Lihaskojojen ja vieroitettujen porsaiden karsinoiden kuivittaminen ja toimenpidettä 2.7 Sikojen virikkeet. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan maksuhakemuksellaan ilmoittamille kaikille sikojen eläinryhmille pois lukien 3 kk tai nuoremmat ikäluokka, josta huomioidaan 2/3.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 13 §:n 3 momenttia.

Sikojen karsinoissa on oltava kiinteitä ja päivittäin lisättäviä virikkeitä jotka toimivat tonkimis- ja pureskelumateriaalina. Virikkeiden on oltava sialle turvallisesta materiaalista, jota sika pystyy pureskelemaan tai repimään ilman vaaraa. Päivittäin lisättävillä virikkeillä tarkoitetaan olkea, purua, paperia tai muuta vastaavaa irtainta ainesta. Irtainta ainesta on oltava sellainen määrä, että karsinan kaikki siat voivat käyttää niitä koko ajan samanaikaisesti.

Kiinteillä virikkeillä tarkoitetaan luonnonmateriaalisia esineitä, jotka ovat karsinassa jatkuvasti. Kiinteänä virikkeenä on käytettävä esimerkiksi seinään kiinnitettyjä tai ripustettuja, lehtipuurungosta sahattuja pätkiä, luonnonkuidusta valmistettuja säkkikangaspaloja ja pikkuporsaille luonnonkuituköysiä, tai -säkkipaloja tai muuta

vastaavaa kestävää luonnonmateriaalia, johon sika voi upottaa hampaansa. Kiinteitä virikkeitä on oltava vähintään yksi kuutta sikaa kohti.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat lisätyö ja materiaalikustannukset.

2.8 Sikojen sairas- ja hoitokarsinat

Toimenpide koskee tilan kaikkia sikoja vieroittamattomia porsaita lukuun ottamatta. Hyvinvointikorvaus maksetaan tilan maksuhakemuksellaan ilmoittamille kaikille sikojen eläinryhmille pois lukien 3 kk tai nuoremmat ikäluokka, josta huomioidaan 2/3.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojelulain 5 §:n 1 momenttia, eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 4 momenttia, 4 §:n 1 momenttia ja 11 §:ää sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1, 4 ja 5 momenttia, 4 §:n 3—5 momenttia, 5 §:n 1 ja 3 momenttia, 7 §:n 2 momenttia, 10 ja 11 §:ää sekä 15 §:n 3 ja 4 momenttia.

Sairas tai vahingoittunut sika tulee siirtää sairas- ja hoitokarsinaan. Karsina-alaa tulee olla vähintään 5 prosenttia sikojen pitopaikan kokonaiseläinmäärän tilantarpeesta. Karsinassa voidaan pitää tilapäisesti terveitä sikoja mutta niiden on tarvittaessa mahdollista muihin karsinoihin. Sairas- ja hoitokarsinoiden tarkoituksena on taata sairaille sioille olosuhteet, joissa niillä on jatkuvasti, riittävästi hyvälaatuista vettä tarjolla ja ne pystyvät syömään ja lepäämään ongelmitta. Sairas- ja hoitokarsinassa voi olla useita sairaita tai hoidettavia sikoja, mutta eläimen erilleen aitaamiseen on varauduttava. Sairas- ja hoitokarsinassa on oltava kaikille karsinassa oleville eläimille kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu makuupaikka. Eläimen lämmitysmahdollisuus on käytettävissä.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat kuivikkeet ja lisätyö.

3. LAMPAIDEN JA VUOHIEEN TOIMENPITEET

Vähimmäiseläinmäärä sitoumuksen tekemiseen on lampaiden ja vuohien osalta 5 eläinyksikköä ja sen on täytyttävä koko ajan sitoumuskaudella.

3.1 Lampaiden ja vuohien ruokinta

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla lampailla ja vuohilla.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojelulain 5 §:n 1 momenttia, eläinsuojeluasetuksen 9 §:n 1 momenttia, lampaiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (587/2010) 6 §:n 2 momenttia ja 12 §:ää sekä vuohien suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (589/2010) 6 §:n 3 momenttia sekä 11 §:n 1 ja 3—5 momenttia.

- Tilalla on oltava kirjallinen laskelmiin perustuva eläinryhmäkohtainen voimassa oleva ja karkearehun rehuanalyysiin perustuva ruokintasuunnitelma, jossa on huomioitu lampailla eläimen kasvuvaihe, tuotostaso ja tuotantokauden vaihe ja vuohilla eläimen kasvuvaihe, maidontuotantokauden vaihe ja karjan tuottama maitomäärä.
 - Ruokintasuunnitelma tehdään vähintään erityyppisiin ruokintavaiheisiin kuten sisä- ja ulkoruokintakaudelle. Vuohi- ja lammastilojen ruokintasuunnitelmassa voidaan laidunruohon osalta käyttää rehuanalyysin sijasta taulukkoarvoja.
- Lampailla ja vuohilla tulee olla karkeaa rehua riittävästi saatavilla. Kaikkien eläinten saatavilla on oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuista vettä.
 - Veden sulana pysyminen voidaan varmistaa esimerkiksi lämmitetyillä juoma-astioilla tai lisäämällä juomavettä riittävän usein juoma-astiaan

Toimenpiteen korvausperusteena ovat ruokintasuunnitelman ja rehuanalyysin kustannukset.

3.2. Lampaiden ja vuohien pito-olosuhteiden parantaminen

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla lampailla ja vuohilla.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 § 4 momenttia ja 4 §:n 1 momenttia, lampaiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 ja 5 §:ää sekä vuohien suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 ja 5 §:ää.

- Lampaiden tai vuohien karsinoissa on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue, jonne kaikki eläimet mahtuvat samanaikaisesti makaamaan.
 - Jos lammasta tai vuolta pidetään hyväksyttävästä syystä yksinään, karsinan on oltava vähintään 2,0 m² ja muodoltaan sellainen, että

lammas tai vuohi pääsee siinä esteettä kääntymään ympäri.

Näköyhteys muihin lampaisiin tai vuohiin on oltava.

- Karitsoille on oltava karitsakamarit kahden viikon iästä alkaen. Karitsakamareiden vähimmäispinta-alavaatimus on 0,2 m² karitsaa kohden.
- Vieroitettuja karitsoita ja kilejä on pidettävä ryhmässä.
 - Alle 4 kuukauden ikäisillä vieroitetuilla karitsoilla on oltava käytettävissä karsinassa lattiapinta-alaa vähintään 0,6 m²/karitsa ja vähintään 4 kuukauden ikäisillä vähintään 1,0 m²/karitsa.
 - Alle 6 kuukauden ikäisillä vieroitetuilla kileillä on oltava käytettävissä karsinassa lattiapinta-alaa vähintään 0,33 m² /kili ja vähintään 6 kuukauden ikäisillä 0,6 m²/kili.
- Pässit ja vuohipukit tulee pitää ryhmäkarsinassa, ellei eläinlääketieteellinen syy tai aggressiivinen käytös edellytä eristämistä. Jos tilalla on vain yksi pässi/vuohipukki, tulee noudattaa yksilökarsinan kriteereitä. Ryhmäkarsinassa pässiä/vuohipukkia kohden tulee olla tilaa 1,7 m². Jos pässiä tai vuohipukkia pidetään erillisessä karsinassa, tulee yksilökarsinan pinta-alan olla vähintään 2,0 m² ja karsinasta tulee olla näköyhteys vähintään toiseen yksilöön.

Ryhmä- ja yksilökarsinassa on eläimillä oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuista vettä saatavilla.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat lisäkuivikkeet ja karsinoiden tilavaatimukset.

3.3 Lampaiden ja vuohien hoito

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla lampailla ja vuohilla.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojelulain 5 §:n 1 momenttia ja 26 a §:n 1 ja 2 momenttia, eläinsuojeluasetuksen 11 §:ää, eläinten lääkitsemisestä annetun lain 20 §:ää, lampaiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 3 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 momenttia, 12 §:n 3 momenttia sekä 15 §:n 1 momenttia ja vuohien suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 3 momenttia, 4 §:ää, 5 §:n 1 ja 3 momenttia sekä 11 §:n 4 ja 5 momenttia.

- Yli 1-v lampaat on kerittävä 2 kertaa/kalenterivuosi, paitsi vuonna 2015 on kerittävä 1 kerran. Kerintäpäivät on kirjattava.
- Lammas- ja vuohitiloilla on oltava papananäytteenottoon perustuva loistorjuntasuunnitelma ja loishäädöt on merkittävä normaaliin lääkekirjanpitoon. Papananäyte on otettava vähintään kaksi kertaa vuodessa loistorjuntasuunnitelmassa mainituista eläimistä. Vuonna 2015 riittää 1 papananäyte.
 - Loistorjuntasuunnitelman voi tehdä eläinlääkäri yksin tai yhteistyössä lammasasiantuntijan kanssa.
- Uuhelle ja sen vastasyntyneille karitsoille on oltava karitsointikarsina, jossa eläinten käytössä olevaa lattiapinta-alaa on vähintään 2,2 m² ja jossa on

lämmitysmahdollisuus ja/tai tilan tulee olla lämpöeristetty. Karitsointikarsinoita on käytettävä uuhien ja karitsojen leimautumisen varmistamiseksi.

- Sairas tai vahingoittunut lammasta tai vuohi on siirrettävä sairaskarsinaan. Sairasta tai vahingoittunutta lammasta tai vuohta varten voidaan koota karsina sairaan tai vahingoittuneen eläimen ympärille, jotta eläin ei joudu eroon omasta laumastaan. Sairas- ja hoitokarsinat voivat olla myös usean eläimen yhteiskäyttöisiä, mutta eläimen eristämiseen on varauduttava.
 - Sairaalla tai vahingoittuneella lampaalla tai vuohella on oltava näköyhteys toiseen yksilöön.
 - Sairas- ja hoitokarsinan on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu, pehmeä ja siinä on oltava eläimen lämmitysmahdollisuus
 - Useamman eläimen yhteisesti käyttämässä sairaskarsinassa tilaa on oltava vähintään 1,8 m² lammasta tai vuohta kohden. Yksilökarsinassa tilaa on oltava vähintään 2 m² lammasta tai vuohta kohden.
- Karitsointi- ja sairaskarsinassa eläinten saatavilla on oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuaista vettä.
 - Juoma-astiana voidaan käyttää automaattista juoma-astiaa, riittävän usein täytettävää ämpäriä tai usean karsinan yhteistä vesiallasta

Toimenpiteiden korvausperusteena ovat loistorjuntasuunnitelma, lampaiden kerintä sekä karitsointi- ja sairaskarsinat.

3.4 Lampaiden ja vuohien laidunnus ja jaloittelu

Toimenpiteiden ehtoja on noudatettava tilan kaikilla vähintään 3 kk ikäisillä lampailla ja vuohilla.

Viljelijä voi valita joko a- tai b- vaihtoehdon.

Jos tilalla on sitoumus lampaita tai vuohia koskevasta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, toimenpidettä ei voi valita.

Toimenpiteiden vähimmäistasona on lampaiden suojelusta annettu valtioneuvoston asetus 8 § ja vuohien suojelusta annettu valtioneuvoston asetus 8 §.

3.4 a) Lampaiden ja vuohien laidunnus laidunkaudella ja jaloittelu laidunkauden ulkopuolella

- Vähintään 3 kk ikäiset lampaat ja vuohet, lukuun ottamatta kahden viikon kuluessa poikivia uuhia tai kuttuja sekä tarvittaessa uuhia tai kuttuja viikkoa poikimisen jälkeen on päästettävä laitumelle vähintään 60 päivänä 1.5.–30.9.

- Lampaat ja vuohet on päästettävä jaloittelemaan ulos myös laidunkauden ulkopuolella sään salliessa vähintään kerran viikossa.
 - Laidunnusta ja jaloittelua voidaan rajoittaa väliaikaisesti eläintautisyyistä. Näihin liittyvistä tilakohtaisista rajoituksista tulee tilalla olla eläinlääkärin antama lausunto.
- Laiduntamisesta ja jaloittelusta on pidettävä kirjaa.

Toimenpiteen korvausperusteena on laiduntamisen ja jaloittelun järjestäminen

3.4 b) Lampaiden ja vuohien pitkäaikaisempi laidunnus laidunkaudella

- Vähintään 3 kk ikäiset lampaat ja vuohet, lukuun ottamatta kahden viikon kuluessa poikivia uuhia tai kuttuja, sekä tarvittaessa uuhia tai kuttuja viikkoa poikimisen jälkeen on päästettävä laitumelle vähintään 90 päivänä 1.5.–30.9.
 - Laidunnusta voidaan rajoittaa väliaikaisesti eläintautisyyistä. Näihin liittyvistä tilakohtaisista rajoituksista tulee tilalla olla eläinlääkärin antama lausunto.
- Laiduntamisesta on pidettävä kirjaa.

Toimenpiteen korvausperusteena on laiduntamisen järjestäminen.

4. SIIPIKARJAN TOIMENPITEET

Vähimmäiseläinmäärät sitoumuksen tekemiseen ovat siipikarjan osalta 14 eläinyksikköä munivia kanoja (1 000 kanaa), 70 eläinyksikköä broilereita (10 000 broileria) ja 60 eläinyksikköä kalkkunoita (2 000 kalkkunaa). Vähimmäiseläinmäärän on täytyttävä koko ajan sitoumuskaudella pois lukien tuotantosuuntaan kuuluvat tavanomaiset tuotantotouot.

4.1 Siipikarjan ruokinta ja hoito

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla munivilla kanoilla, broilereilla ja kalkkunoilla.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojelulain 5 §:n 1 momenttia, eläinsuojeluasetuksen 9 §:n 1 momenttia, kanojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (673/2010) 5 §:n 3 momenttia, 11 §:n 2 momenttia sekä 12 §:n 2 ja 3 momenttia, broilereiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (375/2011) 6 §:n 3 momenttia ja 10 §:ää sekä kalkkunoiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (677/2010) 6 §:n 2 ja 3 momenttia sekä 10 §:ää.

- Siipikarjatiloiilla on oltava kirjallinen laskelmiin perustuva eläinryhmäkohtainen ruokintasuunnitelma, jossa on huomioitu eläinten kasvu, tuotostaso ja tuotantovaihe.
- Jos ruokinnassa käytetään tehdasvalmisteista rehua, jonka valmistaja on jo analysoinut ja sitä täydentävää rehua, täydentävästä viljasta on analysoitava valkuainen. Analysointi on tehtävä ruokintasuunnitelman vaihtuessa jos viljaerä vaihtuu. Valkuaisanalyysin tulos tulee olla ruokintasuunnitelman osana. Ruokintasuunnitelma voi olla sähköisessä muodossa.
- Vähintään viikon ikäisille linnuille on tarjottava rehun joukossa kokonaisia jyviä virikerehuina. Tähän käy myös kaupallisessa rehuseoksessa olevat kokonaiset jyvät joista valkuainen on analysoitu.
- Ensimmäisinä kasvatuspäivinä tulee lihasiipikarjalla käyttää paperiruokintaa. Kalkkunoille voi käyttää paperin sijasta pahvia tai kartonkia, esimerkiksi munakennoja.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat ruokintasuunnitelma, rehuviljan analyysit ja kokonaiset jyvät.

4.2 Broilereiden ja kalkkunoiden pito-olosuhteiden parantaminen

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla broilereilla ja kalkkunoilla.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojelulain 41 a §:n 2 momenttia ja broilereiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 15 §:n 2 momenttia, 16 §:ää sekä 19 §:n 1 ja 3 momenttia.

- Broileriparven teuraseräraportin lihantarkastuksessa vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen % -osuus tulee olla korkeintaan 1 % ja jalkapohjatulehdusarvioinnin tuloksen on oltava alle 40 pistettä. Mikäli jalkapohjatulehdusarvioinnin tulos on alle 30 pistettä, vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen osuutta ei huomioida.
- Kalkkunoiden teuraseräraporttikohtaisen kokoruhohylkäysten % -osuuden on oltava alle 6,5 % ajalla 1.5.–30.9 teurastetuissa erissä ja alle 5 % ajalla 1.10.–30.4. teurastetuissa erissä.
- Kokoruhohylkäysten % -osuudessa ei oteta huomioon tuoreiden ruhjeiden, murtumien tai muun kuin lintujen kasvattajan toiminnan vuoksi hylättyjen ruhojen % -osuutta.
- Teurasraportit toimitetaan kuntaan sitomusvuotta seuraavan tammikuun loppuun mennessä. Ne tulee säilyttää sitomusvuoden + neljä vuotta. Kirjanpito ja asiakirjojen säilytys ovat tuen toimenpiteen ehtona.
- Eläinmäärä lasketaan toimenpiteen ehdot täyttävien teuraserien keskiarvona. Jos maatilalle tullut untuvikkoparvi on teurastettu kahdessa tai useammassa erässä, erät yhdistetään vastaamaan alkuperäistä parvea. Saman untuvikkoparven hyväksytyjen teuraserien eläinmäärät lasketaan yhteen.
- Mikäli jokin erä ei täytä toimenpiteen vaatimuksia, se hylätään.

Toimenpiteen korvausperusteena on kasvattamon pito-olosuhteiden parantamisesta aiheutuva lisätyö.

4.3 Munintakanalan ilmanlaadun parantaminen

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla munivilla kanoilla.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 2 §:n 1 momenttia ja 4 §:n 1 momenttia sekä kanojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momenttia.

Kanalasta on poistettava lanta vähintään kolme kertaa viikossa. Täten parannetaan hallin ilman laatua ja alennetaan ilman ammoniakkipitoisuutta.

Halli-ilman viikkokohtainen ammoniakkipitoisuuden arvo tulee avokanalassa olla alle 18 ppm ja häkkikanalassa alle 8 ppm. Tilalla tulee olla ammoniakkin mittaamiseen ilmanvaihtotietokone tai laite.

Lannanpoistosta ja ilman ammoniakkipitoisuudesta on pidettävä kirjaa.

Toimenpiteen korvausperusteena on lannan poistamiseen ja ammoniakkin mittaamiseen liittyvä lisätyö.

4.4 Siipikarjan virikkeet

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla munivilla kanoilla, broilereilla ja kalkkunoilla.

Ehtoa ei voi valita, jos tilalla on virikehäkkikanala.

Toimenpiteen 4.4 Siipikarjan virikkeet sitomusehtojen toteuttaminen on aloitettava 13.5.2015.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava kanojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 11 §:n 3 momenttia, 12 §:n 4—6 momenttia ja 13 §:n 1 ja 2 momenttia, broilereiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 6 momenttia sekä kalkkunoiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 ja 2 momenttia.

- Virike-esineinä on käytettävä ketjussa riippuvia puupaloja, irrallaan olevia muoviesineitä, joita linnut voivat pyöritellä, riippuvia köysiä tai muita vastaavia esineitä.
 - Kalkkunahalleissa virikkeitä on oltava osastoittain kaksi alkavaa 100 m² kohden.
 - Broileri- ja munintakanahalleissa virikkeitä on oltava osastoittain neljä alkavaa 100 m² kohden.

Virikkeiden ei tarvitse sijaita tasaisesti osastoissa. Virikkeet voidaan poistaa aikaisintaan 3 vuorokautta ennen lintujen keräilyä, tuolloin virikkeet tulee kuitenkin säilyttää niin että niiden olemassa olo on todistettavissa. Virikkeitä asetettaessa ja valittaessa tulee viljelijän kiinnittää erityistä huomiota hygienia- ja huoltotoimenpiteiden sujuvuuteen, sekä varmistua virikkeiden turvallisuudesta.

Toimenpiteen korvauserusteena ovat virikkeet ja niiden ylläpito.

4.5 Siipikarjan tasot, rampit ja orret

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla munivilla kanoilla, broilereilla ja kalkkunoilla. Ehtoa ei voi valita, jos tilalla on virikehäkkikanala.

Toimenpiteen 4.5 Tasot, rampit ja orret, sitomusehtojen toteuttaminen on aloitettava 13.5.2015.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava kanojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 11 §:n 3 momenttia, 12 §:n 4—6 momenttia ja 13 §:n 1 ja 2 momenttia, broilereiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 6 momenttia sekä kalkkunoiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momenttia.

- Munivien kanojen käytössä on oltava tasoja tai rampeja.

- Broilereiden ja kalkkunoiden käytössä on oltava tasoja, ramppuja tai orsia.
 - Kaikelle siipikarjalle on oltava tasoja tai ramppuja vähintään 10 % hallin pinta-alasta. Esimerkiksi $1\ 000\ m^2 \times 10\ \% = 100\ m^2$.
 - Orsia on oltava vähintään 10 %:lle lihasiipikarjasta niin, että yhtä broileria kohden on vähintään 15 cm orsia ja kalkkunaa kohden on vähintään 20 cm orsia. (esimerkiksi broilereille $20\ 000 \times 0,10 \times 0,15\ m = 300\ m$ ja kalkkunoille $4000 \times 0,10 \times 0,20\ m = 80\ m$)
- Käytettäessä kalkkunan alkukasvatuksessa kasvatusrinkejä, ei niissä tarvitse olla tasoja, ramppuja tai orsia ensimmäisinä 7 vuorokautena.
 - Kalkkunan alkukasvatusvaiheessa voidaan tasojen, ramppien tai orsien määrä laskea loppukasvatusvaiheen eläinmäärän mukaan.
- Jos tilalla on sekä tasoja, ramppuja että orsia, voidaan niiden määrän laskea yhteen, esim. 5 % hallin pinta-alasta ramppuja ja 5 % hallin pinta-alasta tasoja.
- Laskuesimerkkejä jos lihasiipikarjatilalla käytetään ramppuja ja tasoja sekä orsia:

Ramppien, tasojen ja orsien tarve broilereilla		
		Orsien tarve, m
Broilerit kpl	40000	600
Hallin ala m ²	2300	
Ramppien ja tasojen tarve m ²	230	
Jos on orsia, metriä	400	
tarvitaan lisäksi ramppuja/tasoja	76,7	m ²
Jos on ramppuja/tasoja, m ²	30	
tarvitaan lisäksi orsia	521,7	m
Esimerkki 1:		
Hallissa on 40000 broileria. Broilereilla on käytössä 400 m orsia ja loput vaatimuksesta täytetään rampeilla ja tasoilla.		
Orsien tarve: $40000 \times 0,1 \times 0,15\ m = 600\ m$		
Ramppien ja tasojen määrän laskenta:		
$(\text{orsien tarve} - \text{orsien määrä}) / \text{orsien tarve} \times \text{hallin ala} \times 0,1$		
$(600 - 400 / 600) \times 2300 \times 0,1 = 76,7\ m^2$		
Esimerkki 2:		
Hallissa on 40000 broileria. Broilereilla on käytössä 30 m ² ramppuja ja tasoja ja loput vaatimuksesta täytetään orsilla.		
Ramppien ja tasojen tarve: $2300 \times 0,1 = 230\ m^2$		
orsien määrän laskenta:		
$(\text{tasojen tarve} - \text{tasojen määrä}) / \text{tasojen tarve} \times \text{broilieren määrä} \times 0,1 \times 0,15\ m$		
$(230 - 30 / 230) \times 40000 \times 0,1 \times 0,15 = 521,7\ m$		

Ramppien, tasojen ja orsien tarve kalkkunoilla																		
			Orsien tarve, m															
Kalkkunat kpl	10000	200																
Hallin ala m2	1000																	
Ramppien ja tasojen tarve m2	100																	
Jos orsia, metriä	50																	
tarvitaan lisää ramppeja/tasoja	75	m ²																
Jos on ramppeja/tasoja, m2	80																	
tarvitaan lisäksi orsia	40,0	m																
Esimerkki 1:																		
Hallissa on 10000 kalkkunaa. Kalkkunoilla on käytössä 50 m orsia ja loput vaatimuksesta täytetään rampeilla ja tasoilla.																		
Orsien tarve: $10000 * 0,1 * 0,20 \text{ m} = 200 \text{ m}$																		
Ramppien ja tasojen määrän laskenta:																		
$(\text{orsien tarve} - \text{orsien määrä}) / \text{orsien tarve} * \text{hallin ala} * 0,1$																		
$(200 - 50 / 200) * 1000 * 0,1 = 75 \text{ m}^2$																		
Esimerkki 2:																		
Hallissa on 10000 kalkkunaa. Kalkkunoilla on käytössä 80 m ² ramppeja ja tasoja ja loput vaatimuksesta täytetään orsilla.																		
Ramppien ja tasojen tarve: $1000 * 0,1 = 100 \text{ m}^2$																		
orsien määrän laskenta:																		
$(\text{tasojen tarve} - \text{tasojen määrä}) / \text{tasojen tarve} * \text{kalkkunoiden määrä} * 0,1 * 0,20 \text{ m}$																		
$(100 - 80 / 100) * 10000 * 0,1 * 0,20 \text{ m} = 40 \text{ m}$																		

- Tasojen, ramppien tai orsien materiaalina voidaan käyttää puuta, muovia tai metallia. Linnun on päästävä menemään niiden ali. Orsien tulee olla pyöreitä ja lintujen tulee voida kiertyä jalkoja niiden ympärille.
- Käytössä olevia rehu- ja juomalinjastoja, joista on poistettu putkien päällä olevat vaijerit, voivat olla puolet orsien vaatimuksesta jos ne täyttävät edellä mainitut orsien kriteerit.
 - Esim. Toimenpiteen vaatimuksena on 200 m orsia, siitä 100 m voi olla käytössä olevia rehu- ja/tai juomalinjastoja.
- Tasojen, ramppien ja orsien on oltava kestäviä ja turvallisia.
- Jos kanalassa on vähintään 350 munivaa kanaa, orsien välisen vaakasuoran etäisyyden toisistaan on oltava vähintään 30 senttimetriä sekä etäisyyden seinästä vähintään 20 senttimetriä. Sellaisessa kanalassa, jossa kanat voivat liikkua vapaasti eri tasojen välillä, saa tasoja olla enintään neljä. Tasojen välisen esteettömän korkeuden on oltava vähintään 45 senttimetriä.

Jos kerrosritiläkanalan eläintiheys on enintään 9 kanaa /kanojen käytettävissä oleva lattiam² muualla kuin tasoilla, ne voidaan laskea tasoiksi myös hyvinvointikorvauksessa.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat tasojen, ramppien ja orsien asentamiseen, siirtelyyn, puhdistamiseen ja huoltoon liittyvä lisätyö.

4.6 Kanojen ja kalkkunoiden ulkoilu

Toimenpiteen ehtoja on noudatettava tilan kaikilla munivilla kanoilla ja kalkkunoilla. Ehtoa ei voi valita, jos tilalla on virikehäkkikanala tai sitoumus siipikarjaa koskevasta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta. Toimenpide voidaan valita ns. Free range kanalaan.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava kanojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 13 §:n 4 momenttia, kalkkunoiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ä ja eläintautilain (55/1980) 12 §:n nojalla annettuja säännöksiä lintuinfluenssan ehkäisemistoimenpiteistä.

- Tilan kaikki kanat ja kalkkunat on päästettävä ulkoilemaan ympäri vuoden sään salliessa vähintään kahdesti viikossa lukuun ottamatta eläintautisystä johtuva rajoitusaika 1.3.–31.5. Ruokintatila on oltava sisällä, linnut ulkoilevat kesällä laitumella ja talvella katetussa jaloittelutarhassa. Ulkoilusta on pidettävä kirjaa.
- Ulkoillessaan kanoilla ja kalkkunoilla on oltava mahdollisuus kylpeä ja kuopsutella luontaisten käyttäytymismalliensa mukaisesti.

Toimenpiteen korvausperusteena ovat ulkoilutuksen järjestämiseen, kirjaamiseen sekä tarhan huoltoon liittyvä lisätyö.

Eläinten määritelmät:

Eläinten hyvinvointikorvauksessa tarkoitetaan:

1) *naudalla* maidon, lihan tai muiden elintarvikkeiden tai vuoden tuottamiseksi taikka muuta vastaavaa tarkoitusta varten pidettävää nautaeläintä;

2) *emolehmällä* Simmental-rotuista poikinutta nautaeläintä, jonka käyttötavaksi nautarekisterissä on merkitty muu kuin maidontuotanto ja poikinutta biisonia sekä Aberdeen angus-, Belgian Blue, Blonde d'Aquitane-, Charolais-, Hereford-, Ylämaankarja-, Limousin-, Piemontese-, Dexter-, Galloway- ja Texas Longhorn -rotuista ja tällaisen rodun kanssa risteytyksestä syntynyttä vähintään 50prosenttisesti liharotuista poikinutta muuta nautaeläintä;

3) *emolehmähieholla* vähintään kahdeksan kuukauden mutta enintään neljän vuoden ikäistä emolehmäksi tarkoitettua poikimatonta naaraspuolista nautaeläintä, jonka käyttötavaksi nautarekisterissä on merkitty muu kuin maidontuotanto;

4) *sonnilla* urospuolista nautaa;

5) *lihanaudalla* sonnia, härkää, emolehmää, emolehmähiehoa ja muuta lihantuotantoon kasvatettavaa nautaa;

- 6) *lypsylehmällä* maidontuotantoon käytettävää poikinutta nautaeläintä, joka kuuluu Simmental-rotuun ja jonka käyttötavaksi nautarekisterissä on merkitty maidontuotanto tai joka kuuluu Ayrshire-, Jersey-, Brown Swiss-, Guernsey-, Holstein-, Montbeliarde-, itäsuomenkarja-, länsisuomenkarja- tai pohjoissuomenkarja-rotuun;
- 7) *vasikalla* alle kuuden kuukauden ikäistä nautaa;
- 8) *urospuolisella naudalla* sonnia ja härkää;
- 9) *sialla* lihan tai muiden elintarvikkeiden tuottamiseksi tai siitoskäyttöä taikka muuta tarkoitusta varten pidettävää sikaa, ei kuitenkaan villisikaa eikä lemmikkieläimenä pidettävää minisikaa;
- 10) *karjuporsaalla* enintään kolmen kuukauden ikäistä urospuolista sikaa;
- 11) *lihasialla* vähintään kolmen kuukauden mutta enintään kahdeksan kuukauden ikäistä sikaa;
- 12) *emakolla* viimeistään ensimmäisen laskentaan otetun pidetyn kirjan mukaisena kalenterikuukauden ensimmäisenä päivänä vähintään kerran porsinutta sikaa ja vähintään kahdeksan kuukauden ikäistä emakoksi tarkoitettua nuorta porsimatonta sikaa;
- 13) *ensikolla* sikaa sen ensimmäisestä tiineytyksestä porsimiseen;
- 14) *uuhella* yli 12 kuukauden ikäistä naaraspuolista lammasta;
- 15) *karitsalla* vähintään kolmen kuukauden ja enintään 12 kuukauden ikäistä lammasta;
- 16) *kutulla* yli 12 kuukauden ikäistä poikinutta vuohta, ei kuitenkaan kääpiövuohta;
- 17) *kilillä* vähintään kolmen kuukauden ja enintään 12 kuukauden ikäistä vuohta;
- 18) *pässillä* urospuolista lammasta;
- 19) *vuohipukilla* urospuolista vuohta, ei kuitenkaan kääpiövuohta;
- 20) *siipikarjalla* munivia kanoja ja lihantuotantoon kasvatettavia broilereita ja kalkkunoita;
- 21) *munivalla kanalla* vähintään 16 viikon ikäistä kanaa, jonka munantuotanto käytetään kulutukseen 22) *broilerilla* lihantuotantoa varten jalostettua noin 40 vuorokauden iässä teurastettavaa kananpoikaa sekä luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2092/91 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 mukaisesti harjoitettavassa tuotannossa yli 81vuorokauden iässä teurastettavaa kananpoikaa.

Asiakirjojen säilyttäminen

Toimenpiteiden ehtoihin liittyvät muistiinpanot ja asiakirjat on säilytettävä neljä vuotta sitoumuskauden päättymisestä eli 2015–2016 sitoumuksissa 31.12.2020 saakka.

Tuen julkisuus

Eläinten hyvinvointikorvausta koskevat tiedot ovat julkisia, ja tiedot saa nähtäväksi pyynnöstä asianomaiselta viranomaiselta. EU edellyttää, että jäsenvaltion on julkaistava hakupalvelussa tiedot tuensaajalle Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta maksetuista tuista mukaan lukien yksityishenkilöiden tukitiedot. Komissio tavoittelee yksityishenkilöiden tukitietojen julkaisulla maaseuturahastojen käytön läpinäkyvyyden lisäämistä.

Valvonta ja seuraamukset

Eläinten hyvinvointikorvauksen myöntämisen, maksamisen ja korvauksen ehtojen noudattamisen tarkastamiseksi viranomaisilla on oikeus tehdä hallinnollisia tarkastuksia ja tilalla tehtäviä tarkastuksia korvauksen saajiin.

Valvonnassa tarkastetaan tilan eläinmäärä sekä tukiehtojen noudattaminen siten kuin Euroopan unionin ja kansallinen lainsäädäntö edellyttävät.

Viljelijä on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastusta tekeväälle viranomaiselle kaikki korvaukseen liittyvät asiakirjat ja muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastajalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa viljelijän kotieläinrakennukset, eläimet ja muut korvauksen kohteena olevat alueet sekä muut korvauksen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastuksessa otetaan kuitenkin huomioon kotirauha.

Korvausta vähennetään tai se jätetään maksamatta, jos tarkastuksessa havaitaan eläinmäärään kohdistuvia virheitä tai jos viljelijä on jättänyt noudattamatta korvauksen ehtoja. Vähennyksen määrään vaikuttavat hylättyjen eläinten lukumäärä ja korvauksen ehdon laiminlyönnin vakavuus, laajuus, kesto ja toistuvuus. Korvauksen vähentämisessä ja maksamatta jättämisessä noudatetaan Euroopan unionin ja kansallista lainsäädäntöä.

Perustason noudattamatta jättämisellä on vaikutusta maksettavaan korvaukseen.

Jos korvauksen ehdon noudattamatta jättäminen on vakava tai jos viljelijä on esittänyt väärennettyjä todisteita tai hän ei ole toimittanut tarvittavia tietoja, viljelijä suljetaan eläinten hyvinvointikorvauksen ulkopuolelle kyseisen ja seuraavan vuoden ajaksi.

Virheellisesti tai perusteetta maksettu korvaus peritään takaisin, jos korvauksen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät täyty, viljelijä ei ole noudattanut korvauksen ehtoja, viljelijä on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut korvauksen myöntämiseen tai maksamiseen, viljelijä

kieltäytyy avustamasta tarkastuksessa tai Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Eläinmäärävirheistä johtuvat eläinten hyvinvointikorvauksen seuraamukset ja takaisinperinnät voidaan ulottaa neljään edelliseen vuoteen. Seuraamukset eläinten hyvinvointikorvauksen ehtopuutteista määrätään sitoumuksen alkamisvuoteen asti.

Tietojen toimittaminen

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman (2014–2020) toimenpiteitä toteuttava korvauksensaaja sitoutuu ohjelman seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi toimittamaan pyydettyä tiedot korvattavan toimenpiteen vaikutuksista.